

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 12 0 U 004388 14 Uvp
Banja Luka, 02.11.2016. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Stake Gojković, kao predsjednika vijeća, te Smiljane Mrše i Želimira Barića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi R. Z. iz U., Ulica... broj... (u daljem tekstu: tužilja), protiv akta broj 6051294024 od 20.12.2013. godine, tuženog Fonda PIO RS, B., Ulica. Br..., u predmetu ostvarivanja prava na porodičnu penziju, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 004388 14 U od 28.03.2014. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 02.11.2016. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Pobijanom presudom uvažanjem tužbe poništen je uvodno označeni akt tuženog, koji je odbijena žalba tužilje izjavljena protiv rješenja Filijale tuženog u B. Broj... od 12.11.2013. godine. Tim prvostepeni rješenjem je odbijen zahtjev tužilje za ostvarivanje prava na porodičnu penziju iza smrti supruga C. Z. koji je umro 04.05.2001. godine, sa obrazloženjem da ne ispunjava uslove za ostvarivanje tog prava propisanih odredbama člana 71. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske, („Službeni glasnik RS“ broj 134/11, 82/13 i 103/15 u daljem tekstu: ZPIO).

Uvaženje tužbe i poništenje osporenog akta sud je obrazložio stavom da je tuženi nepravilno primijenio odredbe člana 71. stav 1. tačka v) te stava 2. i 4. ZPIO, jer da je tužilja u vrijeme smrti supruga ispunjavala uslove za priznavanje prava na porodičnu penziju prema članu 71. stav 1. tačka v) ZPIO, a to pravo nije ostvarila, zbog čega to pravo može ostvariti prema odredbi člana 71. stav 4. ZPIO jer da je na dan prestanka ostvarivanja prava na porodičnu penziju priznatog sinu D. Z., 19.10.2011. godine imala navršениh 50 godina života.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tuženi pobija njenu zakonitost zbog pogrešne primjena odredaba člana 71. ZPIO. Ističe da tužilja nije ostvarila pravo na porodičnu penziju u vrijeme kad je obavljala roditeljsku dužnost prema djetetu, odnosno da u trenutku ostvarivanja prava na porodičnu penziju djeteta nije mogla ostvariti to pravo i nije ga mogla koristiti jer je bila u radnom odnosu, a nijednom odredbom navedenog člana 71. ZPIO nije propisano da udovice koje nisu ostvarile pravo, a na neki način su mogle ostvariti pravo na porodičnu penziju, da se ima smatrati kao da su to pravo ostvarile, kako to sud navodi u obrazloženju presude. Predložio je da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači.

Tužilja je u odgovoru na zahtjev istakla da je pobijana presuda pravilna i zakonita, u kojoj je dato detaljno obrazloženje zašto sud tvrdi da tužilja ispunjava uslove za sticanje prava na porodičnu penziju. Predložila je da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11- u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Među strankama u ovom upravnom sporu nisu sporne činjenice: da je tužilja udovica osiguranika C. Z. koji je umro 04.05.2001. godine, a na taj dan je ispunjavao uslove za sticanje prava na invalidsku penziju; da je rješenjem Filijale tuženog u B. od 12.09.2001. godine, sinu D. Z. koji je rođen... godine priznato pravo na porodičnu penziju koje pravo mu je prestalo po rješenju tog organa od 13.10.2012. godine sa danom 19.10.2011. godine, po osnovu završetka školovanja; da se u vrijeme smrti osiguranika C. Z. tužilja koja je rođena... godine, nalazila u radnom odnosu u AD RiT U. i da je po tom osnovu bila obavezno osigurana na penzijsko i invalidsko osiguranje neprekidno do 17.10.2013. godine; da je dana 18.10.2013. godine podnijela zahtjev za ostvarivanje prava na porodičnu penziju.

Polazeći od tako utvrđenih činjenica prvostepeni organ tuženog je rješenjem od 20.12.2013. godine, odbio zahtjev tužilje za ostvarivanje prava na porodičnu penziju uz obrazloženje da ona na dan smrti supruga nije imala 45 godina života, niti je bila korisnik porodične penzije pa da ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na tu penziju propisane odredbama stava 7. člana 71. ZPIO. Tuženi organ je osporenim aktom odbio žalbu tužilje nalazeći da je prvostepeno rješenje zakonito, jer da je donijeto pravilnom primjenom odredaba člana 71. ZPIO.

Odredbom člana 71. stav 1. tačka v) ZPIO je propisano da udovica ima pravo na porodičnu penziju ako je poslije smrti supruga ostalo jedno ili više djece koja imaju pravo na porodičnu penziju, a ona obavlja roditeljske dužnosti prema toj djeci. Stavom 2. tog člana je propisano da udovica koja u toku korišćenja prava na porodičnu penziju ostvarenu u skladu u skladu sa stavom 1. t.b) i v) ovog člana navršila 50 godina života zadržava pravo na porodičnu penziju. Stavom 3. tog člana je propisano da udovica kojoj pravo na porodičnu penziju ostvarenu u skladu sa stavom 1. tačka v) ovog člana prestane prije navršenih 50, ali poslije navršenih 45 godina života može ponovo ostvariti pravo na porodičnu penziju kad navršila 50 godina života. Stavom 4. tog člana je regulisano da udovica koja nije ostvarila pravo na porodičnu penziju u skladu sa stavom 1. tačka v) ovog člana, iako je ispunjavala uslove, može ostvariti pravo na porodičnu penziju i nakon prestanka prava na porodičnu penziju djece pod uslovima utvrđenim ovim zakonom. Prema stavu 7. tog člana udovica koja do smrti supruga nije navršila 45 godina života ima pravo na porodičnu penziju kad navršila 50 godina života.

Tužilja je u vrijeme smrti supruga ispunjavala uslove za ostvarivanje prava na porodičnu penziju propisane stavom 1. tačka v) člana 71. ZPIO, jer je iza smrti supruga ostalo dijete koje je ostvarilo pravo na porodičnu penziju a ona je obavljala roditeljske dužnosti prema tom djetetu. U slučaju da je ostvarila porodičnu penziju u skladu sa stavom 1. tačka v) člana 71. ZPIO, a isto joj prestalo prije navršenih 50 godina života, ali poslije navršenih 45 godina života, mogla je ponovo ostvariti pravo na porodičnu penziju kad navršila 50 godina života (stav 3. člana 71. ZPIO). Činjenica da tužilja nije ostvarila pravo na porodičnu penziju prema tački v) stav 1. člana 71., ne isključuje pravo na ostvarivanje porodične penzije nakon navršenih 50 godina života, s obzirom da je ona u vrijeme smrti supruga, bez obzira na godine

života, ispunjavala uslove na porodičnu penziju, iako to pravo nije ostvarila. Saglasno navedenom, nije pravilan stav tuženog u osporenom aktu da tužilja ne može to pravo ostvariti sa navršenih 50 godina života, jer da na dan smrti supruga nije imala 45 godina života i nije ostvarivala pravo na porodičnu penziju. Uslov da udovica na dan smrti supruga ima navršenih 45 godina života i da ostvaruje pravo na porodičnu penziju se ne odnosi na tužilju jer je ona ispunjavala uslove na porodičnu penziju u vrijeme smrti supruga propisane stavom 1.tačka v) člana 71. ZPIO, s obzirom da je sin D. Z. ostvario pravo na porodičnu penziju a ona je obavljala roditeljske dužnosti prema tom djetetu. Navedenom odredbom nije propisan uslov da udovica na dan smrti supruga ima navršenih 45 godina života kako je pogrešno tumače tuženi i prvostepeni organ, već se na ostvarivanje prava tužilje na porodičnu penziju primjenjuju stav 3. i 4. u vezi sa stavom 1.tačka v) člana 71. ZPIO. Na osnovu izloženog pravilan je stav suda u pobijanoj presudi da tužilji pripada pravo na porodičnu penziju jer je ispunjavala uslove za priznavanje tog prava propisane stavom 1. tačka v) člana 71. ZPIO, pa da to pravo, bez obzira što ga nije ostvarivala u vrijeme smrti supruga i obavljanja roditeljske dužnosti prema djetetu može ostvariti saglasno stavu 3. i 4. navedenog člana nakon navršenih 50 godina života. Zbog nepravilne primjene odredaba člana 71. stav 1. tačka v), te stava 3. i 4. ZPIO pravilno je pobijanom presudom tužba uvažena i osporeni akt poništen.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tuženog odbija, jer su ispunjeni uslovi iz člana 10. t. 2. ZUS za poništenje osporenog akta.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić